

moravskobudějovicko

zpravodaj moravskobudějovického mikroregionu
měsíčník městského kulturního střediska beseda

červen

2017 | ročník XLII

budějovicko

www.besedamb.cz

a obcí moravskobudějovického mikroregionu

Globe Games 2017

Pálení čarodějníc v obcích mikroregionu

Čistá Vysočina

Vzpomínka na Josefa Štefana

Chovatelská přehlídka

Změny na koupališti

Proměny Moravských Budějovic

druhá polovina 40. let 20. století

foto: archiv Muzea M. Budějovice (Muzeum Vysočiny Třebíč)

2017

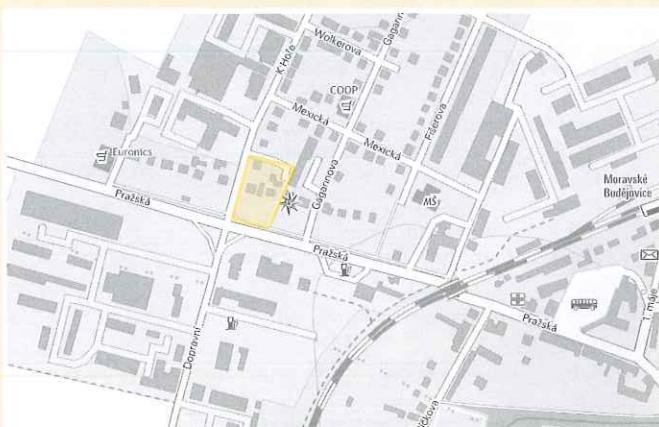
foto: P. Čírek

Na fotografii z druhé poloviny 40. let 20. století vidíme objekt bývalého internačního tábora, který stával na rohu dnešních ulic Pražská a K Hoře. Jako ubytovnu pro svoje dělníky ho vybudovala jihlavská pobočka německé firmy *Wirtschaftliche Forschungsgesellschaft mbH (WiFo)* mající na starosti mimo jiné zajišťování pohonných hmot pro německou armádu. V listopadu 1941 ji prostor nového tržiště za litohořským mostem pronajala městská rada. V rozebíratelných dřevěných baráčích byli ubytováni dělníci pracující na ropovodu (tehdy označovaném jako petrolejové potrubí) vedeném z Rumunska. Po skončení druhé světové války objekt posloužil jako internační tábor nejen pro zajaté německé vojáky, ale také pro místní německé obyvatelstvo, představiteli okupační správy a pro osoby z města a celého moravskobudějovického okresu zatčené pro podezření z kolaborace. Oficiálně byl tábor zřízen rozhodnutím okresního národního výboru 18. května 1945, zatýkání však probíhalo již od 9. května. Po dobu své existence vystřídalo toto zařízení několik oficiálních názvů: koncentrační tábor – internační tábor – sběrný tábor – internační středisko. Objekt byl, kromě tří dřevěných obytných baráků s celkovou kapacitou 500 osob, vybaven sociálním zařízením, kuchyní, prádelnou, sklepem, vlastní studnou, elektrickým osvětlením a obehnán dřevěným plotem s ostrnatým drátem. Dozorčí a strážní službu v táboře vykonávali ozbrojení civilisté pod dozorem SNB (Sboru národní bezpečnosti). Počet zajištěných osob se pohyboval kolem 200. Pokud nebylo podezření z kolaborace vyšetřováním prokázáno, byli zatčení propuštěni na svobodu, v opačném případě předáni do soudní vazby. Většina zajatých německých vojáků, kterých bylo například k 1. říjnu 1945 evidováno na okrese 1755, nebydlela v táboře, ale pracovala a byla ubytována u rolníků v okolních obcích. Na práci ve městě byli přidělováni také internovaní civilisté. Po odtransportování vojenských zajatců byl tábor na konci února 1946 zrušen. Následovalo postupné rozebrání baráků, na jejichž místě vyrůstly tři rodinné domy.

Najdou-li se mezi čtenáři pamětníci, kteří vědí, kam byly tyto stavebnicové objekty přesunuty, nebo mají povědomí o fungování tábora či o jeho obyvatelích, budeme rádi, když se nám do archivu se svou vzpomínkou ozvou (tel.: 568 423 476, jicinska@mza.cz nebo osobně v archivu na adrese Tovačovského sady 186).

Pokud vás zajímají poválečné osudy německých obyvatel našeho území a doposud jste neviděli výstavu Pomalu začalo být zase dobré, nezapomeňte se ještě do 4. června 2017 vydat do Zámeckých koníren.

text: Mgr. Lenka Jičinská

Vítání svátků jara s Rolničkou

Každým rokem slavujeme zimní slunovrat a narození Ježíška vánočním koncertem. Letos Rolnička porušila tuto tradici. Dali jsme přednost jinému ročnímu období, a to jaru. Má svůj půvab. Už naší předkové jaro slavovali, s jarním obdobím si spojili mnoho zvyků, písni, říkadel a her. K jaru patří neodmyslitelně lásku.

Jak tedy oslavit jaro? Rolnička přizvala ke spolupráci Folklórní soubor Hrotovčánek pod vedením Renáty Holíkové. Soubor pracuje jako zájmový kroužek v Základní škole v Hrotovicích již 35 let. Jeho zakladatelky chtely, aby horácký folklór neupadl v zapomnění. I paní Holíková vycházela z lidových dokončení na str. 28 ➤➤➤

Vítání svátků jara

◀◀ dokončení ze str. 27

tradic. Připravila pásmo složené z folklórních tanců, ríkadel a lidových zvyků, děti vystupovaly v krojích. Tím nám chtěla přiblížit tehdejší život na vesnicích, kdy děti na jaře vítaly sluníčko, uvíjely věnečky, pásly krávy, dojily kozy, samozřejmě pomáhaly dospělým při pracích na poli..., při tom všem si zpívaly a hrály. Pak děvčata z Hrotovčáku zatancovala starodávný tanec Královničky, kterým mladé dívky na vesnicích vítaly a uctívaly jaro.

Rolnička je pěvecký kroužek pro děti z prvního stupně v Základní škole Havlíčkova 933 v Mor. Budějovicích. Na podzim oslaví dvacet let od svého vzniku. Ve své části programu Rolnička také oslavovala jaro a sluníčko. Vybraла si ale moderněj-

ší písňě doprovázené hrou na klávesy. Jednu z písni si děti doprovodily samy na boomwhackers. Mezi písni zaznělo několik krátkých básniček.

V závěru vystoupení děti nezapomněly na svátek maminek, věnovaly jim několik písni a té své každý dal jako dárek perníkové srdíčko.

Koncert měl příjemnou atmosféru, účinkující byli za své výkony odměnováni velkým potleskem. Se skvělým publikem jsme se rozloučili písni Stačí pár přátel mít, a zároveň jsme tak poděkovali všem, kteří nás podpořili. Děkujeme pracovníkům MKS Beseda za to, že nám pomohli naše vystoupení zrealizovat.

Milada Simandlová,
zakladatelka a vedoucí Rolničky

Foto: F. Major

PRANOSTIKY na měsíc ČERVEN

Pranostiky na celý měsíc červen

- Červen studený – sedlák krčí rameny.
- Jestli červen mokrý bývá, obilí pak málo rodívá.
- Jaký červen, takový i prosinec.
- Červnové večerní hřmění – ryb a raků nadělení.
- Co v červnu nedá do klasu, červenec nažene v času.
- V červnu-li zamrazí, úroda se zkazí.

Pranostiky na některé dny v měsíci:

1. Pěkné počasí toho dne slibuje úrodný rok.
3. Jaké počasí o svatém Erazimu, takové bude i v příští zimě.
5. Svatý Bonifác, Norbert a Robert jsou malí ledoví muži.
6. O svatém Norbertu chladno jde už k čertu.
8. Medardova kápě, čtyřicet dní kape.
11. Prší-li na svatého Barnabáše, padají hrozny do koše.
12. Svatá Tonička mívá často uplakaná víčka.

13. Na svatého Antonína broušení kos začíná.
15. Děšť na Vítě – špatná budou žita.
19. Svatí Gervázi a Protázi po loukách kopce sena rozhází.
21. Na svatého Aloise poseč louku, neboj se.
23. Na svatého Agripina odpočívej jenom ve stínu.
24. Na svatého Jána otvírá se k létu brána.
25. Svatý Ivan bývá plachtivý pán.
26. Svatý Jan Burian mlátí bez cepů. (*kropobití*)
27. Prší-li na Ladislava, děšť po sedm neděl trvá.
29. O Petru-li prší, po třicet dní děšť se vrší.
29. Petr rozsévá houby a Pavel myši, když prší.

Pranostiky na měsíc červen
vybral a sestavil
Vlastimil Smetana

Kulturní přehled MIKROREGIONU

Častohostice

10. 6. od 20 hodin pořádá SDH taneční zábavu se skupinou Tuláci. Akce se koná ve venkovním areálu obecní stodoly.
 17. 6. proběhne 10. ročník Obec našim dětem v Častohosticích.
 15. 7. pořádá obecní úřad ochutnávku vín s cimbálovou kapelou Rathan – bližší informace v příštím čísle.

24. 6. Martínkov

Po pietním aktu v sobotu 24. 6. 2017 bude od 16 hodin na návsi v Martínkově vyhrávat k tanci a poslechu dechová hudba Horanka z Třebíče. Vstup volný - občerstvení zajištěno.

23. a 24. 6. Radkovice u Budče

Country Stodola IX v Radkovicích u Budče, která se v letošním roce koná 2 dny a to pátek 23. 6. 2017 hraje Duha Band, sobota 24. 6. 2017 hraje Colorado. Vstupné jednodenní 100,- Kč, dvoudenní 150,- Kč. Pečené prase... Začátky v 19 hodin. Rezervace možná na tel: 702 177 166. Pořadatel MS Radkovice.

V případě nedoručení zpravidla v Moravských Budějovicích si ho můžete vyzvednout v Turistickém informačním centru, Purchnerova 62 (MKS Beseda), nebo se obrátíte na doručovatele tel: 775 261 943.

AUTORSKÉ ČTENÍ POEZIE

**SOBOTA
10. 6. 2017**

**ZAČÁTEK V 18 HODIN
MORAVSKÉ BUDĚJOVICE
MKS BESEDA – SÁL BUDIVOJ**

ÚČINKUJÍ:

ÉVA ČERNÁ, MILAN ERBEN, ANETA HORŠKÁ, ZDENĚK HERZIG, ZITA MALÁNÍKOVÁ, ALENA RIEDLOVÁ-SLEPIČKOVÁ

HUDEBNÍ DOPROVOZ:

JIŘÍ KUBOWSKÝ, MOTL FAMILY BAND

VĚCEREM PROVÁZÍ:

PAVEL HEROT

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA.

VSTUPNÉ 50,- Kč.

SUDOKU

o ceny

		3		4	8
	1			3	
3	7	4	8		1
7		5			
3	6	7	1	2	
		3		5	
4		6	8	7	1
	3			2	
7	9		3		

Vylosovaný výherce získává vstupenku na koncert Setkání s rozhlasovým Big Bendem Gustava Broma s populárními zpěváky, konaný na festivalu Václav Hudeček a jeho hosté 20. 8. 2017 v Moravských Budějovicích na Zámeckém nádvoří.

Správně vyplňené SUDOKU (stačí odsat výsledné číslo ve zvýrazněném řádku) se svým kontaktem doručte do **Turistického informačního centra** v Mor. Budějovicích, Purchnerova 62 (MKS Beseda) a to nejpozději do **12. hodin, 16. 6. 2017**.

Vítěze budeme informovat telefonicky. Výhercům z minulého čísla panu **Romanu Krejčímu z Moravských Budějovic** gratulujieme.

Ceny do sudoku věnovala MKS Beseda Moravské Budějovice.